

Békéscsabai Tankerületi Központ

Int. szám: TK/033/02938-1/2019

Antiszegregációs beszámoló

1. Bevezető gondolatok

A Békéscsabai Tankerületi Központ valamennyi köznevelési intézménye szakmai alapidokumentumában rögzítetteknek megfelelően befogadó intézmény. Mindenkit szívesen lát, minden gyermek/tanuló megtalálja a helyét nevelési-oktatási rendszerében. Az intézmények értékei, módszerei, személyi és tárgyi feltételei alkalmasak minden egyes gyermek fejlődésének biztosítására. A pedagógusok nevelő-oktató munkájában kiemelt szerepet kap az egyéni fejlettséget figyelembe vevő differenciált bánásmód, a gyermekek igényeihez, szükségleteihez való alkalmazkodás. A befogadás (inklúzió) nem egymás mellett élést jelent egy társas környezetben, hanem odatartozásból adódó közösségi élményt. Az iskolai élet a társadalmi élet egy szegmense, meghatározó alapja a családi élet. A köznevelési intézmények legfőbb feladata, hogy a családi, szociális háttérből eredő hátrányokat kompenzálja, és olyan pedagógiai eszközöket, programokat, beavatkozásokat, intézkedéseket alkalmazzon, amelyek képesek arra, hogy a tanulók életésélyeit növeljék, az esélyeket egyenlővé tegyék. Mindenkinek ugyanolyan lehetősége legyen képességeinek, készségeinek kibontakoztatására.

A nevelés-oktatás-képzés-fejlesztés rendszere arra készíti fel a tanulókat, hogy fizikai, szellemi, mentális fejlődést ösztönző környezetben közösségük aktív tagjai legyenek, ezért a pedagógiai gyakorlatnak tükröznie kell a sokszínűséget, a multikulturális tartalmak megismerését, az egyenlőség elfogadását.

Az inklúzió a nevelés-oktatásban emberi jog. Minden gyermeket megillet, hogy számára a legmegfelelőbb módon tanulhasson társadalmi, kulturális, szociális háttérétől függetlenül. Minden gyermek egyformán értékes és azonos státuszú.

A Békéscsabai Tankerületi Központ elsődlegesen szem előtt tartja, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók olyan segítséget, támogatást kapjanak, amely személyiségük, közösségben elfoglalt szerepük, tanulmányi eredményük javulását szolgálja motiváló, szeretetteljes tanulási környezetben.

Az oktatási esélyegyenlőség, a méltányosság a minőségi nevelés-oktatás egyik elengedhetetlen feltétele.

2. A hátrányos helyzetű, köztük a cigány tanulók iskolai sikerességét támogató beavatkozások

2.1. Statisztikai adatok

A szegregációval veszélyeztetett tanulói csoportok köre:

- Hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók,
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel rendelkező (RGYK) tanulók
- Roma gyerekek,
- Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók
- Beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók,
- Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók,
- Veszélyeztetett tanulók

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő utca 3.

Telefon: 06-66-795-215

E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

Az antiszegregációs referens kiemelt figyelemmel kíséri a szegregációval veszélyeztetett tanulói csoportokat: a hátrányos helyzetben élő, a rendszeres gyermekvédelmi támogatással rendelkező, a sajátos nevelési igényű, a lemorzsolódással veszélyeztetett, a roma tanulókat és a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdőket. Pontos létszámmal és helyzetelemzéssel rendelkezünk a HH, RGYK az SNI és BTMN tanulókra vonatkozóan. A 2018. október 1-ji tanulólétszám 10461 fő.

A hátrányos helyzetű tanulók összes létszáma 607 fő, a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 422 fő, összesen 1029 fő, az össz. létszám 10 %-a.

A **hátrányos helyzetű tanulók** tankerületi szintű százalékos aránya szignifikánsan nem változott az elmúlt öt tanévben, 2013/2014-től nyomon követve az adatokat. A 2018. évi október 1-ji statisztikai adatok szerint 61%-nál magasabb arány egyetlen tankerületi köznevelési intézményben sem tapasztalható. Legmagasabb a hátrányos helyzetben élő tanulók aránya a következő intézményekben: a Dobozi Általános Iskolában 54%, Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákócziutcai Tagintézményében 41%, a kunágotai Bereczki Máté Általános Iskolában 39,5%, a dombegyházi Balsarati Vitus János Általános Iskolában 37%, a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskolában 36%, szarvasi Fő téri Általános Iskolában 35 %.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők. Legmagasabb a létszámarány a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskolában, a tanulók 66%-a, a Dobozi Általános Iskolában 65%, kunágotai Bereczki Máté Általános Iskola 60%, Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákócziutcai Tagintézménye 59%, Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola 55%, Balsarati Vitus János Általános Iskola 45%, Magyarbányai Kossuth Lajos Általános Iskola 39%, Fő téri Általános Iskola 37%, a tótkomlói Jankó János Általános Iskola és Gimnáziumban a tanulók 32%-a.

Az **SNI tanulók** száma 640 fő, az összes tanulólétszám 6%-a. Legmagasabb az SNI tanulók aránya: szarvasi Fő téri Általános Iskolában a tanulólétszám 26 %, a Dobozi Általános Iskolában 19 %, az Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákócziutcai Tagintézményében 25%, a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskolában 19 %, az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégiumban 19%. Az SNI tanulók tankerületi szintű százalékos aránya szignifikánsan nem változott az elmúlt öt tanévben, 2013/2014-től nyomon követve az adatokat.

A **BTMN tanulók** összes létszáma 1105 fő, az összes létszám 10%-a.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma 2018/2019. első félévében 419 fő, az összes tanulólétszám 6,4%-a. Az előző tanévhez képest szignifikáns különbség nem jellemző. A legnagyobb arányú a következő intézményekben: Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskola 36%, szarvasi Fő téri Általános Iskola 26%

Veszélyeztetett tanulók száma 461 fő, az összes tanulólétszám 4 %-a. Az összes tanulóhoz viszonyítva a legnagyobb arányú a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskolában: 36%, Tankerületi szinten az előző tanévi létszámhoz viszonyítva 1%-kal csökkent a veszélyeztetett gyermekek száma.

Támogató beavatkozások

2.2. Tankerületi Belső Képző Központ működése

Tankerületi Központunk 2018-ban országosan egyedülálló szakmai programot vezetett be, Tankerületi Belső Képző Központot hoztunk létre. Az alacsony kompetenciamérés eredményekkel rendelkező intézmények támogatására „Belső szakmai műhely a

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő utca 3.

Telefon: 06-66-795-215

E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

kompetenciamérés eredményeinek javulásáért” címmel az intézmények közötti együttműködést kivételes módon valósítottuk meg. A szakmai műhelymunka három részből állt: (1) Bemutató órák és óramegbeszélések, elemzések a mentoráló intézményben, amelyek során a kompetenciafejlesztés lehetőségei, eszközök és módszerek megismerése, jó gyakorlatok átadása történt meg négy alkalommal a bevont intézmények, köztük a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskola pedagógusai részére is a kompetenciamérés eredményeinek javulása érdekében. (2) Tankerületünk mérés-értékelési szakértője megismertette az Országos kompetenciamérés eszközrendszerét és módszertanát. Megtörtént a saját intézményi adatok elemzése és az adatokból pedagógiai következtetések levonása. Az elemzésből nyert adatok hasznosíthatók a fejlesztő folyamatokban. (3) A mentorálás, utánkövetés során az érintett intézményekben bemutató órákon, óramegbeszéléseken vettek részt a képző intézmény mentorai, szakmai segítséget nyújtottak a kompetenciafejlesztési eszközök, módszerek alkalmazásában. Az után követésben is részt vett a mérés-értékelési szakértő, értékelési és módszertani tanácsadással segítette az intézmények fejlesztő munkáját.

2.3. Tankerületi egységes mérési-értékelési rendszer bevezetése

Tankerületi egységes mérési-értékelési rendszert vezettünk be és működtetünk 2018. július 1-jétől mérés-értékelési szakértő alkalmazásával, akinek feladata a Békéscsabai Tankerületi Központ fenntartásában működő intézmények pedagógiai értékelési feladatainak segítése, az intézmények igényeinek megfelelően konzultáció, előadás, tanácsadás formájában. A mérési-értékelési rendszer működtetésének célja az Országos kompetenciamérés eredményeinek rendszeres tankerületi szintű elemzése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása. A rendszeres elemzés segíti az intézményeket a beavatkozási pontok keresésében, az intézményfejlesztés hatékonyságának növelésében. Elkészült az Országos kompetenciamérés 2017. évi eredményeinek részletes fenntartói szintű elemzése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása az intézmények számára. 2018 őszén minden első évfolyamos tanuló bemeneti diagnosztikus felmérése megtörtént, a DIFER Programcsomag tesztrendszerével, egyéni vizsgálatokkal valósult meg. Intézményi szintű fejlesztési javaslatok, részletes tanulói szintű elemzések készültek, melyek az alapképességek fejlesztését megalapozzák. Az eredmények értelmezésére járási szinten műhelymunkát szerveztünk. A tanulói eredmények elemzésével lehetővé válik az egyéni fejlesztés, differenciálás, a fejlődés nyomon követése, a pedagógiai hozzáadott érték kimutatása. A 2018/2019. tanév végén követő mérést tervezünk, amellyel a pedagógiai hozzáadott érték becslése is lehetővé válik.

2.4. Tankerületi együttnevelést segítő munkacsoport

2017/2018. tanévben létrejött a Békéscsabai Tankerületi Központ utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózata és együttnevelést segítő pedagógusainak munkaközössége. 43 integrációt segítő gyógypedagógus csatlakozott a közösséghez. A munkaközösség megalakulása jelentős hatással bír, hiánypótló eredményesség a sajátos nevelési igénnyel rendelkező tanulók fejlődésével, megsegítésével kapcsolatos együttgondolkodásban. A munkaközösségen belül a fogyatékosági és terápiás területeknek megfelelően speciális munkacsoportok alakultak, amely jó lehetőséget a közös munkára: szakmai koncepciók, protokollok, jó gyakorlatok kialakítására, helyi nevelési, oktatási problémákra történő reflexiókra.

2.5. SOS krízisintervenciós munkacsoport

A Békéscsabai Tankerületi Központban pilot jelleggel SOS segítséget nyújtó krízisintervenciós munkaközösség jött létre a váratlanul kialakuló súlyos helyzetek megoldása érdekében.

2018. szeptember 20-án megalakult munkaközösség 13 tagból áll, 1 fő tanácsadó pszichológus, a munkaközösség vezetője, 7 fő gyógypedagógus, 4 fő pszichológus és 1 fő mentálhigiéniai szakember alkotja a segítő csoportot, akik a megyei szakszolgálat kiváló szakemberei. A megalakulást követően elkészítették éves munkatervüket, amelyben pontosan megfogalmazták céljukat és feladataikat. A krízishelyzetek kezelése kizárólag általános iskolai környezetet érintő, az iskolai élettérben krízist okozó eseményekre irányul. A szolgáltatás keretében „Forró drót” telefonos segélyhívó vonalat működtetnek, így vészhelyzetben azonnal elérik őket az iskolák vezetői, pedagógusai. Ily módon lehetőség van azonnali tanácsadásra, a további lehetséges lépések egyeztetésére. Szükség esetén 2–3 kolléga a helyszínre utazik, szakmai jelenlétükkel segítik a kialakult súlyos helyzetet. Ezzel nem zárul le a segítségnyújtás, a további tanulói esetgondozást a krízis csoport támogatásával az iskolapszichológusok vagy osztályfőnökök végzik. Az SOS beavatkozások után a munkaközösség esetmegbeszéléseket szervez, hogy átadják egymásnak a helyszíni tapasztalatokat, információkat.

A Krízisintervenciós team prevenciós (megelőző) feladatokat is végez, partneri kezet nyújtva az intézményvezetőknek, pedagógusoknak, szülőknek. Igény esetén vállalnak belső képzéseket, szakmai tájékoztatókat, segítő tanácsadást. Megismertetik a krízis elméletét és gyakorlatát, a lehetséges beavatkozások módszereit, az előrelátható vészjeleket, a hivatalos krízis kommunikációt.

3. Az oktatási deszegregáció előmozdítása érdekében tett intézkedések

3.1. Az antiszegregációs munkacsoport működése és az antiszegregációs referens tevékenységei

Az Antiszegregációs Munkacsoport ügyrendje és tagsága nyilvános, elérhető a Békéscsabai Tankerületi Központ honlapján: <http://kk.gov.hu/bekescsabai-tankerületi-kozpont-antiszegregacios-munkacsoportja>

Az Antiszegregációs Munkacsoport feladata a deszegregációs folyamatok nyomon követése, hátrányos helyzetű tanulók, sajátos nevelési igényű tanulók, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulói megoszlás követése, szegregációs veszélyek elkerülése. Egyeztetési-, megelőzési folyamatok, jelzőrendszer, rendszeres párbeszéd, partnerség az érintettekkel. A munkacsoportot a Tankerületi Központ antiszegregációs referense vezeti. A Békéscsabai Tankerületi Központban 1 fő antiszegregációs referens dolgozik, aki ezt a munkakört nem főállásban végzi. Pedagógus végzettségű, 33 éves pedagógiai szakmai tapasztalattal rendelkezik, jelenleg a tankerület kabinetvezetője. Munkaköri leírásában szerepel az antiszegregációs feladatkör.

Az alábbi szegregáció ellenes tevékenységeket végzi:

- felel az egyenlő bánásmód érvényesülését és a méltányos oktatás feltételrendszerét megalapozó szakmai döntéshozatal szempontjainak érvényesítéséért

- elkészíti a Tankerületi Központ köznevelési esélyegyenlőségi tervét, koordinálja az abban foglaltak szakmai megvalósítását kiemelt figyelemmel kíséri a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket, illetve a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat oktató intézmények szakmai munkáját, eredményességi mutatóit, szükségleteit
- részt vesz, vezeti a Tankerületi Tanácsban működő Antiszegregációs Munkacsoport tevékenységében, segíti a Munkacsoport találkozóinak szakmai előkészítését, javaslatot tesz a tankerületi igazgatónak az Antiszegregációs Munkacsoport által tárgyalandó napirendi pontokra
- kapcsolatot tart a Tankerületi Központ szakmai partnereivel a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerességének elősegítésére.

3.2. Tankerületi esélyegyenlőségi terv helyzetelemzésének összeállítása

A helyzetelemzés elkészítése folyamatban van, határideje 2019. március 31.
A helyzetelemzés összeállításához komoly segítséget kaptunk az Oktatási Hivaltól. Az OH az EFOP-3.1.5 projekt keretében megküldte a Tankerület részére a tankerületi adatokat tartalmazó excel adattáblákat, a helyzetelemzés sablonját, a kitöltési útmutatót, térkép segédleteket, amelyek alapjául szolgálnak a helyzetelemzés kidolgozásának. A települési mentor támogatja, koordinálja a munkafolyamatot. A helyzetelemzést a tankerületi igazgató iránymutatásával egy tankerületi team végzi, amelynek vezetője az antiszegregációs referens, tagjai a szakmai igazgatóhelyettes, 3 fő tanügyi referens és 1 fő mérés-értékelési szakértő. A helyzetelemzéssel kapcsolatos észrevételek megküldhetők az EFOP-3.1.5 projekt e-mail címére: EFOP 3.1.5 Projekt Ügyfélszolgálat <efop315_ugyfelszolgalat@oh.gov.hu>, a kérdésekre néhány nap múlva válasz érkezik. 2019. május 7-én személyes megbeszélést folytattunk a Békéscsabai Tankerületi Központban a projekt települési mentorával az esélyegyenlőségi helyzetelemzés elkészítésével kapcsolatban.

3.3. Párhuzamos osztályok közötti aránykülönbség a HHH és az SNI tanulók tekintetében

A Tankerületi Esélyegyenlőségi Terv helyzetelemzésének egyik vizsgálandó szempontja 6. és 8. évfolyamon a párhuzamos osztályok közötti aránykülönbség a HHH és az SNI tanulók tekintetében. 25 % -nál nagyobb különbség a párhuzamos osztályok között szegregációra utal. A matematika és szövegértés országos kompetenciamérés eredménye is a vizsgálat tárgya. 100 pontnál nagyobb eredményességbeli különbség szintén a párhuzamos osztályok közötti szegregációra utalhat. A Tankerület antiszegregációs referense megvizsgálta a 6. és 8. évfolyamon a párhuzamos osztályok közötti aránykülönbségeket a HHH és az SNI tanulók tekintetében. Továbbá a tankerületi mérés-értékelési szakértővel együtt elemezte a matematika és szövegértés országos kompetenciamérés eredményeit. Ezeket a vizsgálatokat és eredményeket megküldte az érintett intézmények vezetői részére azzal a céllal, hogy vizsgálják meg a szegregációra utaló okokat. A párhuzamos osztályok közötti aránykülönbségeket meg kell szüntetni.

3.4. Beiratkozás első évfolyamra

2019. áprilisban 864 gyermek iratkozott be a tankerület intézményeibe összesen 42 osztályba. Az indítható osztályok számának meghatározása és engedélyezése előtt az

antiszegregációs referens áttekintette a HH/HHH és SNI gyermekek osztályba sorolásának arányát. Szükség esetén felhívta a figyelmet az arányos elosztásra, a vonatkozó jogszabályi környezetre.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1) aj), bj) illetve bn) alapján az osztályba, csoportba sorolás elveit az intézmény pedagógiai programjában szükséges megjeleníteni. Az intézmény pedagógiai programjában az osztályba, csoportba sorolás szempontjainak az esélyegyenlőség elvét kell követnie, tehát az azonos évfolyamon működő párhuzamos osztályok esetén törekedni kell rá, hogy a párhuzamos osztályokba hasonló arányban járjanak HHH tanulók.

3.5. Roma iskolalátogató alkalmazása

Tankerületi igazgat úr megbeszélést folytatott a békéscsabai Toncsi Roma Ifjúságot Segítő Civil Egyesület vezetőjével a Békéscsabai Szent László Általános Iskola roma tanulóinak megsegítésére vonatkozóan. Az Egyesület Elnöke megbízást kapott roma iskolalátogató munkakör betöltésére, valamint 1 fő pedagógiai asszisztens álláshely betöltésére azzal a céllal, hogy a Békéscsabai Szent László Általános Iskolában javuljon a viselkedési helyzet, csökkenjenek a magatartás problémából adódó esetek, folyamatos, közvetlen kapcsolattartás alakuljon a roma tanulók szüleivel, hozzátartozóival.

A roma iskolalátogató feladatköre: a roma tanulók és családjaik segítése, támogatása, szükségleteik felismerésével és figyelembevételével. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.

A fenti egyesület együttműködési megállapodást kötött a roma tanulók szüleivel, amely megállapodás szerint az Egyesület képviselői segítik a családot/szülőt gyermekük iskolai előmenetelének sikeressége érdekében a Békéscsabai Szent László Utcai Iskola nevelőtestületével együttműködve a nevelő-oktató munkát támogatva. Az Egyesület vezetője és tagjai folyamatosan a szülők rendelkezésére állnak a felmerülő nevelési, oktatási problémák eredményes megoldása céljából. Szükség esetén roma, cigány nyelven is nyújtanak információkat a gyermek fejlődéséről. A szülő vállalja, hogy aktívan részt vesz az iskolai események tervezésében, szervezésében, megvalósításában.

4. Hátránykompenzáló, esélyteremtő programok integrált tanulói környezetben

4.1. Komplex Instrukciós Program (KIP)

Minősített KIP intézmény 2015 óta az Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákócziutcai Tagintézménye. A Komplex Instrukciós Program a hejőkeresztúri általános iskola innovációja, az amerikai módszer továbbfejlesztett változata, amelyet átvett és beépített pedagógiai gyakorlatába a Rákócziutcai iskola, ahol a tanulók 12%-a hátrányos helyzetben él, halmozottan hátrányos helyzetű a tanulók 29%-a, rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel rendelkezik 59 %, veszélyeztetett tanuló 38%, SNI tanuló 25%, A képességek kibontakoztatását célzó program képes csökkenteni a családi háttérből adódó lemaradásokat, a helyesen szervezett csoportmunka nagyban hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez. A módszer célja, hogy a tudásban heterogén tanulói csoportot sikeresen kezelje, a tanulási folyamatban sikerélményhez juttassa. Jelmondatuk: Mindenki jó valamiben! A Komplex Instrukciós Program (KIP) tanórákon alkalmazható, az esélyegyenlőség megteremtését lehetővé tevő, kooperatív tanulási módszereket alkalmazó, komplex, alapelvekből és a tanórákon alkalmazott

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő utca 3.

Telefon: 06-66-795-215

E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

szabályokból felépülő rendszer. A sokféle képesség felhasználására irányuló nevelés csökkenti a tanulók közötti különbségeket.

4.2. Útravaló ösztöndíj program

A hazai támogatási program célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma tanulók iskolai sikerességének elősegítése, motivációjuk és önértékelésük erősítése mentori támogatással.

Az Útravaló Ösztöndíj program „Út a középiskolába” alprogramja ebben a tanévben 3 általános iskola 24 tanulója támogatja, ebből roma tanuló 11 fő. 7 mentor vesz részt a pályázati programban. Az „Út a középiskolába” ösztöndíjprogram célja a tanulók felkészítése érettségire adó középiskolában való továbbtanulásra.

Az „Út az érettségire” alprogramban 2 középiskola 3 halmozottan hátrányos helyzetű tanulója vesz részt 3 mentorral. A tanulók közül 1 roma tanuló. Az „Út az érettségire” ösztöndíjprogram célja a tanulók támogatása a középiskola sikeres befejezése, a felsőoktatásba való bejutás elősegítése érdekében.

4.3. IPR program fenntartása

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) egy pedagógiai keretrendszer, amelynek célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélykülönbségeinek kiegyenlítése az iskolákban. Bár a program már nem nyújt anyagi támogatást, a pályázati program kötelező elemeit - a képességek kibontakoztatását, integrációs felkészítést - 8 intézmény továbbra is megvalósítja, összesen 483 fő tanulóval. Az intézmények külső partnerek bevonásával programokat, tanórán kívüli szabadidős tevékenységet szerveznek, erősítve az együttműködést helyi civil szervezetekkel

4.4. Nemzeti Tehetség Program (NTP) pályázata

14 feladatellátási hely tehetséggondozó programját támogatta ebben a tanévben a **Nemzeti Tehetség Program (NTP)**, amely kiemelt lehetőséget nyújt a tehetséges fiatalok, elsősorban a hátrányos helyzetben élő tehetséges fiatalok hosszú távú, folyamatos és biztonságos megsegítésére.

4.5. Határtalanul osztálykirándulás

Legnépszerűbb az iskolák körében a **Határtalanul osztálykirándulás program**.

A Határtalanul! program keretében 2018-ban 15 tankerületi intézmény 815 diákja, ebből 92 hátrányos helyzetben élő gyermek vehetett részt a határon túli régiókat célzó tanulmányi utakon.

2019-ben 23 feladatellátási hely 1050 diákja vesz részt ebben az élményprogramban.

A Határtalanul! program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja. A diákok személyes tapasztalásokat szereznek, élményeket, emlékeket gyűjtenek a külhoni magyarságról, közösségekről, barátságok épülnek.

4.5. Tanoda program

Tanoda típusú programban két intézmény 11 hátrányos helyzetű tanulója vett részt. A Tanoda az iskola utáni időszakban kínál olyan lehetőséget a tanulók számára, amely

hozzájárul a tanulók iskolai eredményességéhez, a közösségi programokon keresztül komplex személyiségfejlesztésükhöz, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez. A hátrányos helyzetű és roma tanulók igényeire és a helyi szükségletekre rugalmasan reagálni tudó kiváló lehetőség.

A Tanoda programokban való részvételi lehetőséget a továbbiakban is ösztönözni fogjuk.

4.6. Erzsébet-tábor- nyári napközis tábor, Zánkai élménytábor

12 tankerületi intézmény nyújtotta be pályázatát tavaszi zánkai osztálykirándulásra és iskolában szerveződő napközis táborba.

A pályázatok elbírálása jelenleg folyamatban van..

4.7. Antiszegregációs európai uniós projektek megvalósítása

- **Nyári kreatív tematikus táborokat** szervez 17 tankerületi intézmény a hátrányos helyzetű tanulók részére az EFOP-3.3.5 projekt keretében 2019. június 3.4. hetében. Pedagógusok önkéntes segítők és közösségi szolgálatot teljesítő középiskolások bevonásával napközis és bentlakásos nyári táborokat szerveznek az aktív szabadidő eltöltése érdekében, csökkentve ezzel a munkahelyen dolgozó szülők terheit. Minden gyermek a program ideje alatt napi ötszöri étkezésben részesül, ami a családok részére nem jelent többletköltséget. A nyári táborozási lehetőség és az Oktatási Hivatal által kidolgozott élményprogramok lehetővé teszik az osztályközösségek megerősödését, a tanulói közösségépítést.
- 3 tankerületi intézmény kapcsolódott **az Oktatási Hivatal EFOP 3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása”** című kiemelt projekthez
Három intézmény vesz részt az intézményfejlesztési stratégiai és részcélok megvalósításában: a Békéscsabai Szent László Utcai Általános Iskola, a Dobozi Általános Iskola és a szarvasi Fő téri Általános Iskola. Részletes helyzetelemzést követően elkészült egy komplex és differenciált ILMT (Iskolai Lemorzsolódást Megelőzését Támogató pedagógiai rendszer) alapú intézményfejlesztési intézkedési terv. A stratégia által azonosított célok között szerepel a pedagógusok képzettségi szintjének növelése, egyéni szükségleteknek, igényeknek megfelelő, értékközvetítő gyermekprogramok kidolgozása. A célhoz lemorzsolódás megelőzését, beavatkozást szolgáló oktatás-szervezési gyakorlatok, támogató mechanizmusok, komplex intézményfejlesztés módszertani megvalósításhoz szükséges eszközök beszerzése társul.
- 2018-ban kezdődött a **„Szülő-Suli” Program** (EFOP-3.11.1-17) három év megvalósítási időtartammal 5 intézmény 76 tanulója és családtagjaik bevonásával. A hátrányos helyzetben élő tanulók alap- és kulcskompetenciáit hivatott fejleszteni, előtérbe helyezve a csoportos foglalkozásokon az egyéni bánásmódot. Gyermek és családjaik pedagógusokkal együtt élmény gazdag közösségi programokon, életmód- és egészségfejlesztő előadásokon, közös kirándulásokon vesznek részt a pályázat támogatásával. A program hosszú távú célja a korai, a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése.
- A tanórán kívüli, élményalapú tanulási módszerek szélesebb körű alkalmazásához járul hozzá az **„Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a**

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernő utca 3.

Telefon: 06-66-795-215

E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

köznevelési intézményekben” című szakmai, módszertani pályázat. (EFOP-3.3.7-17) 3 köznevelési intézményben. A tanórán kívüli ismeretszerzéshez szükséges közösségi terek alakulnak, amelyek élményközpontú tanulási lehetőséget kínálnak. Az iskolák-mint meghatározó innovációs szakmai műhelyek – átfogó, tematikus programokat dolgoznak ki a projektmódszer eszközeivel pedagógiai eszköztárak bővítésére, kiemelten élménypedagógiai módszerek fejlesztésére és bevezetésére. A tanulók közötti kapcsolatokat közös játékok, vetélkedők, versenyek mélyítik.

- **A pályaaorientációt, a tudatos életpálya építés tevékenységeit, sikeres felnőtté válásának feltételeit segíti** a „Pályaaorientáció, kiemelten a matematika, természettudományos, műszaki és informatikai (MTMI) készségek és kompetenciák fejlesztése a köznevelés rendszerében” projekt.(EFOP-3.2.5-17) 3 középfokú intézményben. A programban résztvevő pedagógusok a középiskolás diákok pályaaorientációs kompetenciát, önismereti képességeit fejlesztik, kiemelten fókuszálva az MTMI területek népszerűségének növelésére. Az iskola pályaválasztásért felelős szakemberének szakmai célú felkészültségét is támogatja.
- **„Digitális környezet a köznevelésben”** című (EFOP-3.2.3-17) projekt digitális tartalomfejlesztést, pedagógusok képzését, a pedagógiai módszertani kultúra IKT eszközökkel történő megújítását támogatja 4 intézményben. Az iskolákba érkező elektronikus tananyagok az általános iskolai és gimnáziumi tanulók matematikai, szövegértési, digitális, természettudományos és problémamegoldó kompetenciáit erősítik a nemzeti Digitális Oktatási Stratégiájában foglalt fejlesztési célok mentén. A pályázati megvalósítás célja a tanulók felkészítése a 21. századi technológiai fejlődéssel járó változásokra, a biztonságos internet használatra.

Békéscsaba, 2019. május 10.

Bánki András
tankerületi igazgató

